

	Sammanställning av remissvar avseende rapporten Säkra elinstallationer ELSÄK R2010:2
1. Sjöfartsverket	Bedömer att förslaget är väl strikt. Det framgår inte om behörigheten ska gälla till en viss ålder. Man anser inte att det är tillräckligt med två behörighetsnivåer utan det krävs högre kompetens än den föreslagna. Man anser också att övergångsbestämmelserna bör vara generösa för yrkesmän så att de kan fortsätta i yrket. Man anser också att instruerad personal helt kommer att utestängas från elarbete för det arbete som de gör idag vilket inte är rimligt. Det kan också bli svårt för en examinator att bedöma om någon har en allsidig teoretisk och praktisk kompetens.
2. Elektriska Installatörsorganisationen, EIO	Är i grunden positiv till en översyn av behörighetssystemet för att vidmakthålla och öka elsäkerheten samt främja elteknikbranschens framtida utveckling. Man anser dock att många beskrivningar är oklara och föresår därför en djupare diskussion där EIO deltar. EIO ställer sig positiv till att stödja den fria rörligheten inom EES-länderna, att i en förordning förtydliga ansvaret för utförda elinstallationer, att fortsätta utreda hur yrkesmannens kompetens kan definieras samt att förändra krav på anställningsförhållande. Man ställer sig positiv till en statlig kompetenskontroll men kunskapsnivån i den föreslagna behörighetsnivån måste utredas. Man delar förslagets avgränsning av det behörighetskrävande arbetet men anser att det inte är realistiskt att endast ha en reglerad kompetensnivå för lågspänning. Man bör också fortsätta

	att utreda vem som ska kunna utföra kontroll innan en anläggning tas i bruk. De föreskrifter som behöver utarbetas med anledning av förslaget kräver ett nära samarbete med branschen. Man delar inte synen på att kostnaderna blir låga utan anser att många av yrkesmännen inte utan stora utbildningsinsatser kan uppnå en kompetensnivå motsvarande ABL. Man uppfattar även att förslaget indirekt pekar på att personerna behöver genom en eftergymnasial utbildning för klara provet.
3. Högskolan Väst	Remissvaret har samordnats med KTH, Luleå tekniska universitet, Mittuniversitetet och Umeå universitet. Förslaget stöds i stort, det finns skäl för en regelskärpning så att ansvar och krav på den som har elinstallationsbehörighet klargörs. Man är också positiv till den höjning av kunskapskraven som tycks finnas i förslaget. Man ställer sig negativ till föreslagna provförfarandet och att hela godkännandeförfarandet ska koncentreras till ett prov. Att fokusera hela inläringen till examinationen ger fokus till att lära sig det som behövs till provet och inte det som behövs i yrket. Man föreslår att Elsäkerhetsverket endast bör utforma föreskrifter om kunskapskrav för godkännande. Praktiktid bör även i fortsättningen vara nödvändig för alla nivåer av elbehörighet och styrkas med intyg.
4. Bravida	Anser att det finns skäl att se över systemet för att förbättra elsäkerheten. Det är viktigt att inte sänka kompetensnivån. Man välkomnar också ett klargörande av ansvaret och anser att detta yrke ska hanteras som andra reglerade yrken. Ställer dig tveksam till om alla elektriker klarar provet utan att först genomgå omfattande utbildning. Anser att branschen måste medverka i det fortsatta arbetet.
5. Svenska Kraftnät	Ser positivt på en förändring av elinstallationsarbetet, systemet behöver reformeras och synen på yrket behöver

	anpassas till övriga svenska yrkesauktoriseringer och ett mer internationellt synsätt. Kraftnät menar att det behöver finnas en särskild högspänningsbehörighet även om vissa moment i arbetet inte behöver utföras av någon med kompetens. För denna typ av arbeten kan man tänka sig en form av företagsauktorisering. Man anser att det bör finnas en reglerad kompetenskontroll som bidrar till att säkerställa tillgången på kompetenta utförare.
6. Stagevision	Anser att begreppet elinstallationsarbete måste definieras bättre så det inte är oklart vilka arbeten som behörighetskrävande så att inte personer med dålig kompetens utför sådana arbeten. Anser att förslaget om att bort praktikkravet måste vara förankrat hos branschen. Man föreslår att det ska finnas utbildningskrav för att få behålla behörigheten. Man tycker förslaget brister bland annat ifråga om EU-rättens anpassning samt att ansvarsfrågorna inte är tillräckligt belysta. Saknar redovisning av vad som blir enklare att administrera. Man ser ändå positivt på möjligheten att få behörighet genom ett prov, det gör det lättare för personer inom deras område att få behörighet, något som är svårt med dagens regler.
7. Standard solutions group, SSG	Ser positivt på förslaget. Man anser dock att hänsyn måste tas till det stora antal personer som måste utbildas. När det gäller personer som arbetar med till exempel apparatbyte på maskiner även i fortsättningen ska kunna göra det utan behörighet. Man föreslår också någon form av reglerat handledarskap för de personer som ska vara handledare under praktiktiden.
8. Svensk Energi	Ser som helhet positivt på förslaget. Anser att man inte ska återanvända begreppet elinstallatör utan menar att man bör införa ett nytt namn på de som erhåller kompetensbevis. När alla ska ha behörighet kan ansvaret bli tydligt vid stora entreprenader, vem kommer att ansvaret för

	konstruktionsberäkningar osv. Man menar att gymnasieutbildningen bör vara utformad så att provet kan avläggas under gymnasietiden. Man anser också att det bör finnas inriktningar inom yrket då många av dagens elektriker inte arbetar med husinstallationer. Man förordar också längre övergångstider än de som föreslås.
9. Kyl- och värmepumpföretagen	Anser inte att verket har en klar bild av branschen och anser därför att verket ska kalla till ett nystartsmöte med branschaktörerna. Man anser att en lägre behörighetsnivå, BB1 bör behållas så att man ska kunna göra nödvändiga elinstallationer för de produkter som deras bransch tillhandahåller. Man föreslår också att man istället inför ett tillståndskrav för de företag som enbart vill utföra BB1-arbete. Man har inget emot att man säkrar kompetens men anser att det vara ett nyanserat system som anpassas efter branschens behov så att konsumenter får dyrare kostnader för installationer än nödvändigt. Man anser också att förslaget skjuter över arbetsgivarens ansvar till arbetstägaren vilket inte är rimligt.
10. Midroc Electro AB	Lämnar inget eget svar utan ställer sig bakom EIO:s remissvar.
11. Energiföretagens arbetsgivarförening EFA AB	Anser att det blir svårt att utan betydande utbildningsinsatser och till stora kostnader få yrkesmännen att klara ett sådant prov som föreslås. Man menar att det finns anledning att fundera på en längre omställningsperiod för att inte orsaka problem för branschen. Man anser också att förslaget leder till oklara ansvarsregler och föreslår att fortsatt utredning av förslaget.
12. NEA gruppen	Ansluter sig till EIO:s remissvar och avstår därför att lämna eget svar.

13. Entreprenör-företagen	Föreslår att verket kallar till ett nystartsmöte med branschen. Att den lägre behörighetsnivån BB1 bör behållas för de personer som inte gör omfattande elinstallationsarbeten. Man föreslår också ett system med tillstånd för de företag som enbart denna typ av arbeten. Man anser också att kostnaderna för att kunna genomgå provet inte är rimliga.
14. Föreningen för industriell teknik, FIE	Ser svårigheter med att uppfylla kravet för de elektriker som arbetar inom industrin då de inte har den teoretiska kompetens som förslaget kräver. Man anser dock att grundtanken med ett nytt system är positiv för att säkerställa kompetensen hos de som utför behörighetskrävande elinstallationsarbete. Förslaget ger incitament till en statushöjning för yrket. Man anser dock att utbildningskostnaderna blir orimliga och att man måste utreda någon form av enklare behörighet. Det är svårt att utläsa vad den kontroll som ska göras ska omfatta.
15. Skolverket	Anser att förslaget leder till att elinstallatörsrollen blir tydligare för utbildningsväsendet. Det är viktigt att teoretiska kunskaper och praktiska erfarenheter som krävs inför provet grundläggs i gymnasieskolans kursplaner. Man ser fördelar med att regeringen eller Elsäkerhetsverket beslutar om tekniska krav då anpassningar till samhälls- och teknikutveckling blir lättare att genomföra. Att man i lag eller förordning fastställer kunskaper och färdigheter ger ökad tydlighet. Man anser att den del förslaget som avser praktik behöver förtydligas. Man delar verkets syn på en lång övergångstid vid införande av förslaget.
16. Teknikutbildarna	Välkomnar initiativet och gör bedömningen att förslaget löser en del av de problem som finns idag. Behovet av förändring är helt tydlig. Dagens system är en hämsko för

	utvecklingen i branschen och Elsäkerhetsverket måste agera för att behålla initiativet. Det som överraskar i förslaget är det prov som föreslås, som ska hållas på en dag och för inga förkunskapskrav krävs. Hur ska praktikperioden regleras? Man ser också behovet att vidgad kompetens, idag är det många som läser kursen allmän behörighet men inte tar ut sin behörighet. Man önskar se en ökad teoretisk kompetens hos yrkeskåren.
17. YIT	Ser positivt på en förändring av nuvarande system så att även yrkesmannens kompetens verifieras genom kompetenskontroll. Man vill att nuvarande system med elinstallatörer finns kvar och utökas med kontinuerlig kompetenskontroll. Utöver det vill man ha kompetenskrav för yrkesmannen med benämningen certifierad elektriker. Man vill ha kvar systemet med personlig behörighet. Föreslår att behörigheten ska begränsas till AB och ABL. Föreslår att elinstallatören ska ha ansvar för den certifierade elektrikers kompetens för arbetsuppgiften. Föreslår att dagens system med anställningsförhållande ska kvarstå. Man föreslår att ett nytt system för att certifiera elektriker tas fram med ett personligt prov. Man föreslår också ett system med certifierade konstruktörer som ska genomgå ett kompetensprov på samma sätt som certifierade elektriker. Man anser att elinstallationsarbete ska stämma överens med föreskrifter om utförande och övriga elinstallationsregler. Vissa arbeten kan överlämnas till certifierad elektriker.
18. Trafikverket	Anser att förslaget i stort är bra men justeringar behövs. Det behövs fler nivåer då arbetsuppgifterna skiljer sig väsentligt. Den yrkeskunniga personalen har inte samma teoretiska bakgrund som den som projekterar. Det är självklart att alla yrkesmän måste ta ansvar för sitt utförda arbete därför behövs flera behörigheter. Ett förslag är att införa en behörighet för de som utför beräkningar. Att dela upp nivåer i endast hög- och lågspänning riskerar att leda

	till brist på yrkesmän. Den som utför kontroll före drifttagning bör vara den ansvarige oavsett antal yrkesmän.
19. Chalmers Tekniska högskola	Man anser att en förändring av behörighetssystemet är nödvändig. Det är viktigt att systemet revideras till ett tydligt regelsystem. Det är viktigt för elbranschen och för branschens kunder att systemet skapar trygghet och förtroende hos allmänheten. För att uppnå det är det lämpligt att kräva att den som utför och ansvarar för arbetet är behörig elinstallatör. Ansvarsfrågan är mycket viktig och klarhet i regler för återkallelse är erforderlig. Man anser att det är rätt att begränsa antalet behörighetsklasser till två. Förslaget ställer stora krav på att Elsäkerhetsverket får en bra utformning på elinstallationsprovet . Kunskaper om energieffektiva elinstallationer bör ingå. Man anser att högskolor med elkraftutbildning kurser ger den nödvändiga teoretiska kompetensen som krävs för behörighet.
20. Transportstyrelsen	Har inget att erinra gällande förslaget. Förslaget torde utgöra en förbättring av kompetensbilden inom branschen, något som Transportstyrelsen stödjer.
21. Lernia Utbildning och Lernia Tech	Anser att avståndet mellan kunna-målen i ABL-behörigheten och yrkesman är stort. AB/ABL-behörigheterna innefattar kunskap om konstruktion, dimensionering och de föreskrifter/lagar/standarder som krävs. Om nivån läggs på ABL kommer flertalet av BB1/BB2 /yrkesmän inte att klara varken teoriprov eller praktisk test . Lägg nivån för lågt blir kompetensspannet för stort. Blir den nya behörigheten för låg kan det leda till sämre elsäkerhet. Att överlämna till bedömningen av vad som är elinstallationsarbete till rättstillämpningen känns osäkert. Det finns en risk att systemet utnyttjas. Det är ok att lägga behörighetsansvaret på den som utför arbetet. Vid större installationer kan det vara flera behöriga, vem får

	ansvaret om något går snett? Kontrollen över de som utför praktik bör vara organiserad. Man anser att dagens system till viss del ska behållas. Behörigheterna bör finnas kvar på samma sätt och BB1 bör finnas kvar. Man bör dock sätta en gräns på hur många yrkesmän som en behörig få ha under sig. Sätt ett system på hur den behörige ska kontrollera yrkesmannens kompetens. Yrkesman bör få finnas kvar och låt branschen ta hand om certifieringen med indelning mot installation och industri. Elsäkerhetsverket ska vara kontrollorgan över behörigheten och elsäkerheten medan branschen är kontrollorgan över yrkesmannens kompetens.
22. Konsumentverket	Anser att förslaget skulle gynna konsumenten då det för en lekman är enklare att förstå förslaget än det nuvarande systemet. Det blir också enklare för konsumenten att kontrollera behörigheten hos de som gör arbeten i hemmen. Man understryker att utformningen av behörighetsbeviset är viktig så att det på ett tydligt sätt kan förstås av konsumenten. Systemet bör utformas så att konsumenten kan göra en kontroll av den elinstallatör som man vill anlita till exempel via en central databas. Man anser också att det är viktigt att Elsäkerhetsverket får göra kontroller av arbete som utförs i privatbostäder. När det gäller anpassningen till EG-rätten ger man förslaget sitt stöd.
23. Myndigheten för Yrkeshögskolan, YH	Man delar utredningens uppfattning att föreslagna förändringar ger förutsättningar för en allmän insyn i hur elinstallationsarbetet regleras. Systemet förenklas och blir mer transparent och ansvarsfördelningen tydliggörs vilket underlättar uppföljning. Man anser att gränsdragningen mellan gymnasial och eftergymnasial nivå behöver tydliggöras. Man delar förslagets krav på kompetenskontroll genom ett personligt prov utifrån lärande vilket kan underlätta överföring och erkännande av yrkeskvalifikationer. Man delar utredningens förslag att

	låta övergången från dagens system till det föreslagna bör ta relativt lång tid och att yrkesmannen erbjuds olika möjligheter att lotsas in i det nya systemet. Man delar Elsäkerhetsverkets uppfattning att särskilda krav på förkunskaper inte behövs för att avlägga provet. Man ser också fördelar med att Elsäkerhetsverket fastställer de faktiska kunskaper och praktiska färdigheter som behövs men betonar vikten av att informera om lämplig utbildningsbakgrund och hur provet ska utformas. Man instämmer i förslaget tanke att avgiften bör vara enhetlig över landet och balanseras mot att inte bli för hög eller låg.
24. Arbetsmiljöverket	Avstår från ställningstagande.
25. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	Tillstyrker förslaget i alla dess delar.
26. Vattenfall	Anser att grunderna för förändringen är rätt. Man bedömer att elsäkerheten kommer att bli bättre genom den föreslagna ändringen. En lång övergångstid är att föredra för att fasa in de nya reglerna på ett smidigt sätt.
27. Högskoleverket	Har inga kommentarer till förslaget.
28. Sveriges kommuner och landsting, SKL	Avstår från att lämna synpunkter.
29. Vasakronan AB	Har inga synpunkter.

30. Fortum	Är som helhet positiva till förslaget och de argument som framförs som skäl för förändring. Man anser dock att behörighetsansvaret i stora projekt kan bli otydligt då varje individ ansvarar för sitt arbete men ingen för helheten eftersom det inte längre är kopplat till företaget. Man anser att det är viktigt att lyfta fram överlämningspunkter, dels konstruktion och även ”produktion” dvs. montaget samt idrifttagningen. Man anser att det finns risk för att företag/behöriga tar in obehöriga som hjälpredor för enklare arbetsmoment där det idag krävs yrkesmän. Det kan leda till en kvalitetsförsämring eller också binder det upp kvalificerade personer till alltför enkla arbetsuppgifter. Man anser därför att det behövs en lägre behörighetsnivå även i framtiden. Det är önskvärt att man inte kan läsa sig till en behörighet och klara provet utan att ha praktik. Utbildningen i gymnasiet till behörig elektriker bör vara upplagd så att man kan göra provet innan man lämnarskolan. Man anser också att övergångsbestämmelserna kan leda till problem för de yrkesmän som inte klarar provet. Det är bra om kraven på kunskaper preciseras närmare och att kunskapsnivån för att klara provet beskrivs närmare för att minska oron i branschen.
31. SWEPUMP	Stöder i huvudsak förslaget till ändring och skärpning av de behörigheter som gäller elinstallatörer. Att regelverket förenklas och förtydligas samtidigt som det sker en kvalitetssäkring i en så central och betydelsefull bransch är positivt. Förslaget påverkar dock en hel yrkeskår som utför service. Gruppen utgörs av tekniker, fastighetsskötare, hissmontörer, ventilationstekniker m fl. som ställs inför en omfattande förändring trots att de inte är elektriker. Det kräver att övergångsperioder och tidshorisonter omgående presenteras och dessutom är väl tilltagna. Man anser att förslaget bör kompletteras och förtydligas så genomförandet inte får negativa konsekvenser för deras bransch. Man anser att behörighetsnivån bör kompletteras

	med en ytterligare nivå motsvarande begränsad behörighet BB1 eller BB2. Om man inte har denna nivå tvingas behöriga elinstallatörer göra arbetet, något som leder till fördyrade kostnader för industrin och för det svenska samhället.
32. Svenska Värmepumpföreningen, SVEP	Anser att förslaget är för otydligt när det gäller konsekvenserna för tillverkare och installatörer i värmepumpsbranschen. Förslaget påverkar ett stort antal yrkesmän som utför enklare elarbeten. Man anser att det är positivt att regelverket förenklas och blir tydligare och att det i högre grad bidrar till att ett säkert elarbete utförs av yrkesmän med säkerställd kompetens. Förslaget behöver dock analyseras ytterligare så att yrkesmannens och inte minst konsumenternas situation blir granskad. Man förutsätter att Elsäkerhetsverket bjuder in alla berörda branscher till en konstruktiv dialog så att utformningen av förslaget gynnar alla parter inklusive slutkonsumenten.
33. Svensk Ventilation	Anser att en lägre behörighetsnivå BB1 bör behållas då det är viktigt att de i ventilationsbranschen kan utföra det arbete som blir aktuellt i verksamheten. Anser att det är en rimlig utgångspunkt att minst en i företaget har elbehörighet. Oberoende av det måste alla som utför elarbeten ha elkompetens som uppfyller kravet på personsäkerhet och kravet på den del som rör elinstallationen. Man anser att kravet på kompetens måste vara nyanserat och varieras beroende på omfattningen av arbetet. Det finns en risk att förslaget inte kommer att fungera i praktiken och att det inte räcker med en typ av behörighet.
34. GEOTEC	Inom borrhanschen utförs vissa delar av installationen av borrhare. Förslaget innebär att all kalbedragning måste utföras av behörig elinstallatör vilket inte kommer att gynna konsumenten. Förslaget innebär att en kraftig

	samordning mellan entreprenörerna krävs vilket leder till väntetider som konsumenten kommer att få betala. Man förutsätter att brunnsborrharna även i framtiden kommer att kunna genomföra enklare installationer. Man vill också att Elsäkerhetsverket bjuder in berörda branscher till en konstruktiv dialog om utformningen av lagförslaget så att det gagnar alla parter inklusive slutkonsumenten.
35. STF Ingenjör- utbildning AB	Man anser att förslaget inte i tillräcklig grad har beskrivit det nuvarande systemets "enkla" möjlighet att skapa en yrkesman. Endast en liten grupp svenska ungdomar väljer gymnasieprogram som är elinstallatörs- eller yrkesmannaförberedande, systemet är flexibelt vilket inte framgår av förslaget. Det nuvarande systemets diskriminering av svenska yrkesutövare beskrivs inte tillräckligt tydligt. Förslaget har inte beskrivit privatpersoners obehöriga elinstallationsarbete vilket förmodligen är ganska omfattande. Privatpersoners möjlighet att med hjälp av ett tydligt kompetensbevis för yrkesmän för att på så sätt uppfylla innehavaransvaret beskrivs inte. En central fråga är vad som innefattas i begreppet elinstallationsarbete. Om "rörläggaren" ska ha fullständig behörighet ökar samhällets kostnader avsevärt. Anser inte att man ska koppla god elsäkerhetsteknisk praxis till behörigheten då det leder till att fria arbeten inte omfattas. Den förslagna kontrollen ska begränsas till att kontrollera att arbetet utförts enligt konstruktionshandlingar. Ansvar för kontrollen är orimligt att lägga på yrkesmännen. Man anser att man ska dela upp ansvaret i två delar, konstruktionsansvar samt installationsarbete. Provet känns som ett dyrt och resurskrävande system och borde kunna på samma sätt som andra yrken som kräver ett godkännande. Förslaget medför att det är svårt att veta hur lång tid utbildningen tar. Utbildningskraven känns snåriga och svåra att överblicka. Man anser att högspännings- och andra större innehavare ska kunna ge "yrkesförbud" för de som brister i elinstallationsarbetet då det är ett snabbare sätt än

	återkallande av behörighet av Elsäkerhetsverket.
36. E.ON	Anser att deras montörer har en lång och gedigen erfarenhet av praktiskt arbete och att kompetensen hela tiden byggs på så att alla har kompetens för att kunna utföra ett korrekt elektriskt arbete. Flertalet har dock inte erfarenhet av fastighetsinstallationer och andra arbeten som ligger utanför ordinarie arbetsuppgifter. Det skulle medföra betydande svårigheter för deras montörer att klara provet. Om alla montörer ska ha egen behörighet kan det medföra att den övergripande styrningen försvåras och att arbetsledarens funktion kan ifrågasättas och att konflikter kan uppstå. Det kan inte vara rimligt att allt ansvar ska vila på den enskilde montören. Förslaget leder till att konstruktörens ansvar blir diffust. Det blir svårt med ansvaret i större projekt om flera har behörighet. Det kan också uppstå oklarheter i ansvarsfrågan under den föreslagna övergångstiden. Hanteringen av anmälningar om installationsarbeten och utökningar skulle medföra stora administrativa problem. När ansvaret kommer vilar på den enskilde montören kommer det att medföra ersättningskrav för det ökade ansvaret vilket kan leda till stora kostnader för företaget. Kostnaderna för prov och utbildning kommer att öka. Att hålla reda på vem som gjort vilket arbete leder också till administrativa kostnader. De som inte klarar provet kan riskera att hamna i ett ”B-lag” jämfört med montörer som har behörighet. De kan också bli tvingade att avsluta sin anställning vilket också gäller om behörigheten återkallas. De montörer som missar att registrera sig försitter möjligheten att fortsätta och arbeta. Förslaget saknar lösningar för t. ex grävmaskinister som utför arbete i begränsad omfattning . Att BB1 behörigheten försvinner kommer att skapa problem för de utför denna typ av arbete. Det är oklart i förslaget hur man ska hantera sin praktik när det inte längre finns ett yrkesmannabegrepp. Man anser inte förslaget leder till ökad elsäkerhet och kan därför inte stödja förslaget . Skulle förslaget ändå

	genomdrivas anser man att förslaget ska anpassas så att det passar deras verksamhet.
37. Eltrygg Miljö AB	Ser i grunden positivt på att man utreder en reformering av dagens system och anser att Elsäkerhetsverket är på rätt väg. Anser att det är stötande att den som kommer från ett annat EES-land än Sverige kan välja att följa svensk lagstiftning eller inte. Den som väljer att tillämpa undantaget i verkets föreskrifter kan inte dömas till ansvar något som påverkar rättsuppfattningen negativt bland svenska yrkesmän. Förslaget bör inte genomföras i sin nuvarande utformning då det inte helt anger behovet av reglering, behörighetens omfattning och ansvar samt alternativa system. Man föreslår därför att staten bör tillsätta en offentlig utredning inte minst för att förslaget inte utarbetats med branschen. Man anser att ansvaret är för långgående och att verket förordar personligt ansvar framför organisationens. I andra regleringar har man valt företagsbot före personligt ansvar. Förslaget torde inte underlätta verkets möjlighet att finna vem som utfört elinstallationen. Elinstallatören ska inte ha ansvar för konstruktionen och därför bör ansvaret begränsas. Man vill ha fler behörighetsnivåer som idag. Menar också att behörighetskravet är känt för de flesta vuxna svenskar vilket innebär att dagens system uppnår målet. Att som i förslaget kräva behörighet för de som arbetar i eldistributionsnät kan diskuteras. Anser att systemet med behörighet ska behållas mot konsument men att ett annat system mot industri-, distributions-, och andra liknande anläggningar bör övervägas.
38. Kommerskollegium	Har jämfört förslaget med gällande bestämmelser i det s.k. yrkeskvalifikationsdirektivet och tjänstedirektivet. Påpekar att nya yrken som förslås regleras måste samordnas med utbildningsdepartementet.

39. Teknikföretagen	Förslaget väcker en del frågor som till viss del hänger samman med en bristfällig konsekvensbeskrivning. Det är en stor grupp personer inom industrin som kommer att beröras vilket kräver ytterligare diskussioner med alla parter. Att regelverket förenklas och förtydligas samtidigt med en ökad kvalitetssäkring och kompetenshöjning anser man i grunden vara bra. Inom industrin finns en stor del av de personer som berörs av förslaget och som idag är yrkesmän. I förslaget har man inte tillräckligt noga utrett industrins kostnader. De personer som endast utför en liten del av den totala arbetsuppgiften får kostnader för provet vilket kan leda till ointresse för att genomgå provet vilket kan leda till uppsägningar för att man inte har behörighet. Det finns anledning att överväga en begränsad behörighet för de som endast kopplar i och ur maskiner. Konsumentperspektivet är inte lika aktuellt inom industrin. När det gäller den fria rörligheten är det få service- eller underhållstekniker som söker sig över gränserna för att arbeta som elinstallatör. När det gäller ansvarsfrågorna är det viktigt att kopplingen mellan arbetsmiljölagstiftningen och ellagen blir tydlig. Man anser att en fortsatt diskussion kring förslaget är nödvändig.
40. Almega	Stödjer förslaget om ett nytt framtida behörighetssystem. Det blir tydligare för kunden vem som ansvarar för att installationen blir utförd på ett korrekt sätt. det hinder som finns för bemanningsföretag undanröjs vilket är i linje med bemanningsdirektivet införande i Sverige. Man anser att anställningsförhållandet inte hänger samman med vem som har behörighet. En behörighet som kopplas till individen är tydligare och mer ansvarstagande. Förslaget blir även tydligare kunden oavsett om det är en konsument, en företagskund eller ett elinstallationsföretag . Anställningsförhållandet är med dagens regler ingen garanti för att elinstallatören har något direkt överinseende över det av yrkesmannen utförda arbetet. Enligt bemanningsdirektivet får inga osakliga hinder finnas som

	förhindrar bemanningsföretagens verksamhet. Dagens krav på anställningsförhållande utgör ett sådant hinder som måste ses över oavsett om förslaget genomförs.
41. Lunds Tekniska Högskola	Avstår från att lämna synpunkter.
42. Elektrikerförbundet	Remissvaret har samordnats med Svenska kommunalarbetsförbundet, Svenska Pappersindustriförbundet, Facket för service och kommunikation SEKO samt IF Metall. Förbunden avstyrker förslaget i sin helhet då det på ett allvarligt sätt försämrar elsäkerheten. Förslaget är undermåligt som underlag för såväl lagstiftning som andra åtgärder. Förslaget tillåter att företagen kan använda inhyrd arbetskraft och arbetstagare med f-skattsedel. Inget hindrar företaget från att hyra in icke utbildade yrkesmän för vilken ingen angiven funktionär ansvarar under de 5 år som de tillåts att arbeta utan godkänd behörighet. Sådana arbetsformer medför anställningsotrygghet och sämre förhållanden för yrkesmännen. Med förslaget upphör den behörige elinstallatörens värdering av yrkesmännens förutsättningar att uppfylla elsäkerhetskraven. Ansvaret faller nu på varje yrkesman som utför arbetet. Det saknas ett övergripande ansvar för yrkesmannens vidareutbildning. Som förslaget är utformat ska en inhyrd elektriker kontrollera sitt eget arbete. Förslaget orsakar sämre arbetsförhållanden och sämre elsäkerhet. Idag har den behörige elinstallatören har helhetsansvaret för elsäkerhet och elolyckor p.g.a. installation. Nuvarande regler ger en väl definierad ansvarsbild. Förslaget innebär att var och som utför ett behörighetskrävande arbete också får ansvar för detta. Yrkesmannen ansvarar endast för utförande när det gäller ansvaret och då i begränsad omfattning. Förslaget innebär att yrkesmannen ansvara för att materielen uppfyller

gällande säkerhetskrav. När det gäller val och anskaffning av materiel saknar yrkesmannen varje form av inflytande. Förslaget medför att elansvaret frikopplas från arbetsledningsrätten. Ansvar för materiel, arbetets utförande, resurser och tid hör samman med företagsledningsrätten. Yrkesmannen saknar inflytande över val av standard och att arbetsgivaren skulle delegera behörigheten och rätten att välja är helt orealistisk. Förslaget medför större skadeståndsansvar och större straffrättsligt ansvar för yrkesmannen utan att denne får den behörighet på företagsledningsnivå som gör det möjligt att upprätthålla ett elsäkert arbete.

Man anser att den dokumentation som krävs innebär en kraftig byråkratisering och att förslaget leder till att elansvaret blir extremt svårutrett vilket inte gynnar elsäkerheten. När det gäller utbildningen finns det idag ett system som ger internationellt sett en mycket hög yrkeskunskap åt de utbildade yrkesmännen. Förslaget underlåter att redovisa hur yrkesutbildningen ska gå till. Om dagens lärlingsutbildning fortsätter innebär det att branschen tvingas stå för en utbildning som man saknar inflytande över. Hur den bedrivs och vad den innehåller styra av Elsäkerhetsverkets krav för behörighet. Arbetsgivarnas möjlighet att påverka minskas drastiskt när man fritt kan erhålla "godkända" yrkesmän efter verkets godkännande. Övervakningen som idag sköts av ECY och ELY förlorar då all betydelse.

Man bedömer att kostnaderna för att utbilda varje yrkesman kommer att uppgå till väl över 100 000 kronor. Man anser också att övergångsbestämmelserna leder till åldersdiskriminering. Förslaget leder till ett försvårat samarbete över gränserna då det idag inte finns några myndighetsuppställda behörighetskrav på yrkesmännen. Det innebär att det idag är fritt för nordiska yrkesarbetare att röra sig över gränserna. Förslaget innebär att Sverige inför ett system som tydligt avviker från övriga nordiska länder och leder till fler hinder för rörligheten, något som

	även gäller för de yrkesmän som kommer från andra länder än de nordiska. Utredningens påstående om att konsumenterna saknar förtroende för och överblick över det nuvarande systemet har inte visats. Tvärtom har elbranschen i Sverige en hög elsäkerhet och ett bra förtroende hos allmänheten. Att konsumentintresset skulle skyddas bättre genom att elansvaret förs ned till varje yrkesman är både högst otroligt och rent av felaktigt. Att byråkratisera en väl fungerande verksamhet av författningsskäl verkar inte vara genomtänkt. Förslaget skapar fler regler och mer byråkrati. Det är också ett avsteg från regelförenklingsarbetet då det innebär regelförsvarande. Man anser också att förslaget ingriper i de partsrelationer som finns vilket gör förslaget motsägelsefullt och märkligt. Förslaget innebär genomgripande förändringar inom området av en vidd som inte förekommit under flera decennier. Man anser att man inte stillatigande kan acceptera en så ingripande förändring i maktbalansen mellan parterna som förslaget leder till.
43. Portgruppen	Ansluter sig till Teknikföretagen remissvar. En översyn av systemet är lovvärd men det förslag som nu föreligger är för långtgående och behöver utredas ytterligare. Man saknar en konsekvensanalys som vad förslaget innebär för deras bransch och andra liknande branscher. Det är inte rimligt att det ska krävas en elbehörighet för montörer och serviceföretag. En begränsad behörighet bör därför finnas kvar. Man har också svårt att förstå förslagets innehåll när det gäller den fria rörligheten.
44. AB Svenska Bostäder	Ställer sig positiv till förslaget. Dagens system är föråldrat och behöver ses över. Kontroll av nyproducerade anläggningar av en behörig elinstallatör sker oftast aldrig i verkligheten som tanken var från början.

45. Personliga synpunkter	Anser att förslaget är det största hotet mot elsäkerheten och en ren skrivbordsprodukt. Förslaget medför att det är svårt att veta vem som har ansvaret. Det nuvarande systemet innebär att det är en behörig elinstallatör som har ansvaret och då är ansvarsfrågan klar och tydlig. Att man vill skärpa kraven för elektriker är en annan fråga som man inte ska blanda ihop med behörighetsfrågan.
46. Personliga synpunkter	Finns en del aspekter som man missat i förslaget. Det är en brist att yrkesmannen inte har ett formellt erkännande och där är förslaget bra. Det framgår inte hur det blir med de som har begränsad behörighet. Hur provförfarandet ska gå till är otydligt. Förslaget känns onödigt hårt när det gäller behörighetskravet. Anser att problemet är privatpersoner som utför elinstallationer. Anser att förslaget måste övervägas på nytt.
47. Personliga synpunkter	Varför ändra något som fungerar? Man bör göra en noggrann analys innan man går vidare med förslaget. En elinstallatör är medveten om ansvaret men behöver stöd och ”verktyg” av Elsäkerhetsverket i sitt arbete. Anser att konsumentanpassningen främst gäller inköp av installationsmateriel där det idag är problem att kunden köper och därefter ringer en elektriker för montering. Elinstallationsarbetet liknar inte övriga arbeten utan kräver mer bland annat att kunna läsa och förstå ritningar. Anser att man ska ställa krav på arbetskraft som kommer utifrån och avkräva prov för att få arbeta i branschen.
48. Personliga synpunkter	Förslaget innehåller en del felaktigheter. Det är anmärkningsvärt att rörförläggning och kabeldragning inte kräver någon speciell kompetens då det är en mycket viktig del i installationsarbetet. Om denna typ av arbetsuppgifter inte ska kräva behörighet och om inte företagets organisation inte är kopplade till

	behörighetssystemet hur kan man då kontrollera att personen har rätt kompetens. Vad är meningen med att ha ett prov när man klarat av skolan. Kostnaden för provet på 6 000 kronor kommer att leda till att många ungdomar inte väljer elektrikeryrket.
49. Personliga synpunkter	Det finns skäl att se över behörighetslagstiftningen. Det förslag som myndigheten arbetat fram och som måste kompletteras med förordning och detaljföreskrifter vilket innebär en lång och snårig väg. Det är därför viktigt att branschen aktivt engagerar sig i frågan, kommer med goda förslag och deltar i arbetet. Att alla yrkesmän som utför perfekta installationer också ska kunna utföra beräkningar kräver utbildning, något som kräver resurser. Vad gör man med de som inte klarar provet? Man kanske ska ha olika nivåer som på körkort. Bör det finnas särskilda krav på den som utför installationsarbete på sin fritid?